

..... KOD
..... Liczba punktów

KONKURS Z HISTORII
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
KURATORA OŚWIATY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
ROK SZKOLNY 2018/2019
ETAP WOJEWÓDZKI

INSTRUKCJA DLA UCZNIA

Zanim przystąpisz do rozwiązywania testu, przeczytaj uważnie poniższą instrukcję.

- 1. Nie wpisuj swojego imienia i nazwiska na teście ani na karcie odpowiedzi.**
2. Sprawdź, czy arkusz testowy zawiera 24 strony. Ewentualny brak stron, zadań lub inne usterki zgłoś Wojewódzkiej Komisji Konkursowej.
3. Test, do którego przystępujesz, zawiera 24 zadania. Maksymalnie możesz uzyskać 116 punktów.
4. Na wypełnienie testu masz 90 minut.
5. Czytaj uważnie treści zadań i wszystkie polecenia.
6. Odpowiedzi zapisuj w **KARCIE ODPOWIEDZI**.
7. Pisz czytelnie i używaj tylko długopisu lub pióra z czarnym lub niebieskim tuszem /atramentem. Nie stosuj korektora.
8. Przemyśl każdą odpowiedź. Staraj się nie popełniać błędów przy dobieraniu lub wpisywaniu odpowiedzi. Jeśli pomylisz się, błędną odpowiedź otocz kółkiem i napisz ponownie prawidłową odpowiedź. Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały podane zgodnie z poleceniem i umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
9. Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów, którą można uzyskać.
10. Na ostatniej stronie testu znajdziesz miejsce na brudnopis. Brudnopis nie podlega ocenie.
11. Pracuj samodzielnie. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać z pomocy naukowych, urządzeń telekomunikacyjnych oraz z podpowiedzi koleżanek i kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie wolno Ci również zwracać się z jakimikolwiek wątpliwościami dotyczącymi treści zadań, do członków Komisji.

Życzymy Ci powodzenia!

Wojewódzka Komisja Konkursowa

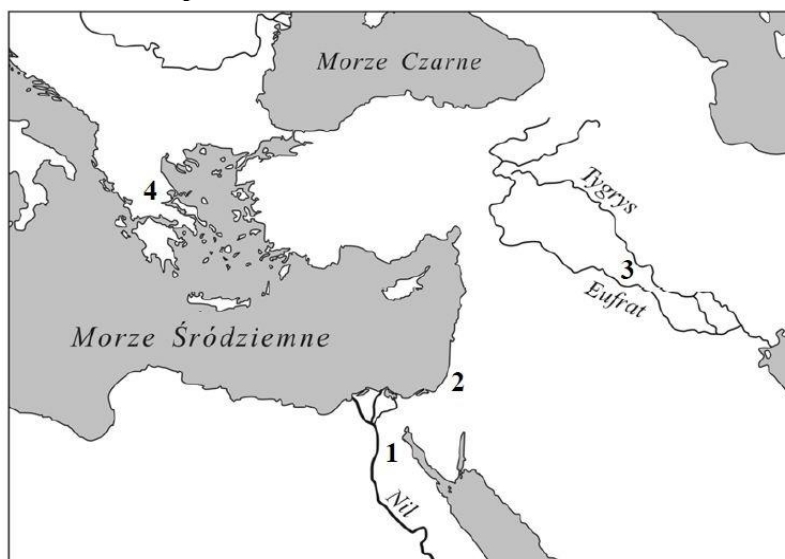
Zadanie 1. (0-6 p.)

Źródło 1. Tekst źródłowy [fragment].

Jeśli syn uderzył swego ojca, utną mu rękę; Jeśli pełnoprawny obywatel wybił oko człowiekowi klasy pełnoprawnych obywateli, wyrwą mu oko; Jeśli złamał kość pełnoprawnego obywatela, złamią mu kość; Jeśli wyrwał oko poddanego albo złamał kość poddanego, zapłaci jedną minę srebra; jeśli wyrwał oko niewolnikowi innej osoby albo złamał kość niewolnikowi innej osoby, zapłaci połowę ceny jego kupna; Jeśli pełnoprawny obywatel uderzył w twarz pełnoprawnego obywatela, godniejszego niż on, na zgromadzeniu wyliczą mu sześćdziesiąt uderzeń bykowcem.

Źródło: *Kodeks Hammurabiego*, na podstawie: T. Maresz, K. Juszczak, *Historia w źródłach – nie tylko pisanych dla liceum ogólnokształcącego liceum profilowanego i technikum*, cz. 1: *Starożytność i średniowiecze*, Toruń 2004, s. 17.

Źródło 2. Mapa konturowa.

Źródło: <https://gloswielkopolski.pl/egzamin-gimnazjalny-2015-historia-i-wos-odpowiedzi-arkusz/ar/3831633>

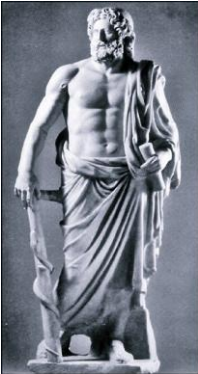
1.1. Na podstawie źródła 1. oraz własnej wiedzy, uzupełnij luki (1–4) w poniższych zdaniach i odpowiedz na pytanie.

- A.** Kodeks Hammurabiego został spisany za panowania króla Hammurabiego. Obowiązujące w jego państwie prawa zostały wyrzeźbione na wysokiej ponad dwa metry steli ustawionej przy największej świątyni miasta (1) Tekst spisano pismem (2) Po przeciwnej stronie wyrzeźbiono postać króla stojącego przed Mardukiem – jednym z głównych bogów całej (3) [nazwa krainy] – i przyjmującego z jego rąk insygnia władzy. System kar przewidzianych w kodeksie oparty był na zasadzie (4) „.....”.
- B.** Od czego zależał wymiar kar, które przewidywano w Kodeksie Hammurabiego?

1.2. Na podstawie źródła 2. dokończ zdanie – uzupełnij lukę.

Obszar, na którym rozwinęła się cywilizacja, z którą związany jest zacytowany w źródle 1. akt prawny, oznaczono w źródle 2. cyfrą

Zadanie 2. (0-4 p.)**Źródło. Fotografie rzeźb.**

A. Źródło: http://mare_nostrum.wietrzykowski.net/mitologia%20grecko-rzymska.html	B. Źródło: http://odysej.blogspot.com/	C. Źródło: http://mare_nostrum.wietrzykowski.net/mitologia%20grecko-rzymska.html	D. Źródło: http://odysej.blogspot.com/
--	--	---	--

Na podstawie fotografii oraz własnej wiedzy wykonaj polecenia i odpowiedz na pytania.

2.1. Podaj literę, którą oznaczono fotografię przedstawiającą boga Posejdona.

2.2. Co było symbolem (atrybutem) Posejdona?

2.3. Wymień dziedzinę (przedmiot) opieki boga Posejdona.

2.4. Jakie imię nosił odpowiednik Posejdona w mitologii rzymskiej?

Zadanie 3. (0-5 p.)

Poniżej znajduje się pięć zadań dotyczących świata starożytnego. Do każdego z nich przygotowano po cztery odpowiedzi – tylko jedna jest prawidłowa. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach (1–5) wpisz litery, którymi oznaczono właściwe odpowiedzi.

1. Szereg, w którym okresy w historii starożytnego Rzymu zapisano we właściwej kolejności chronologicznej (od najwcześniejszego) to

- A. republika, monarchia, cesarstwo
- B. monarchia, republika, cesarstwo
- C. cesarstwo, monarchia, republika
- D. republika, cesarstwo, monarchia

2. Nad moralnością i zachowaniem obywateli rzymskich czuwali

- A. kwestorzy
- B. pretorzy
- C. cenzorzy
- D. edyłowie

3. Szereg, w którym wymieniono wyłącznie budowle starożytnego Rzymu został oznaczony literą
- A. Koloseum, Panteon, akwedukt, Partenon
 - B. Panteon, Koloseum, łuk triumfalny, termy
 - C. Koloseum, termy, Partenon, łuk triumfalny
 - D. Panteon, termy, akwedukt, Erechtejon
4. Wśród poniższych wydarzeń najpóźniejsze to
- A. zamordowanie Juliusza Cezara
 - B. bitwa pod Maratonem
 - C. powstanie Spartakusa
 - D. zwycięstwo Hannibala nad armią rzymską w bitwie pod Kannami.
5. Epoka hellenistyczna to
- A. okres istnienia starożytnej Grecji
 - B. czasy, w których działał Perykles
 - C. okres podboju Grecji przez Rzym
 - D. okres, którego początek wyznacza śmierć Aleksandra Wielkiego, a koniec – rzymskie podboje zakończone zajęciem Egiptu

Zadanie 4. (0-5 p.)

Uzupełnij poniższy tekst poświęcony dziejom Bizancjum. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach (1–5) wpisz brakujące informacje.

Miasto Bizancjum powstało z dawnej kolonii greckiej nad cieśniną (1) W miejscu Bizancjum w 330 r. cesarz (2) założył miasto Konstantynopol. Korzystne położenie na granicy Europy i (3) spowodowało, że Bizancjum stało się miejscem spotkania Wschodu z Zachodem, ośrodkiem rozwoju (4) i rzemiosła. Z imieniem cesarza Justyniana I (527-565) związane były plany odbudowy całości dawnego imperium oraz ujednolicenie (5) rzymskiego.

Zadanie 5. (0-5 p.)

Źródło. Tekst źródłowy [fragment].

Gdy poczuł, że [los] żąda już od niego śmiertelnej powinności, poleca spisać dokumenty testamentowe. Przekazuje w nich w spadku czterem synom i to, co osiągnięte zasługami przodków, i następstwo w królestwie, wyznaczając stałe granice czterech dzielnic w ten sposób, że w rękach najstarszego miało pozostać i księstwo dzielnicy krakowskiej, i władza zwierzchnia.

Źródło: *Źródło: Wiek V-XV w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów*, opr. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1997, s. 104.

Na podstawie źródła i własnej wiedzy wykonaj poniższe polecenia i odpowiedz na pytania.

5.1. Podaj imię i przydomek władcy, który *poleciał spisać dokumenty testamentowe*.

5.2. Podaj datę spisania *dokumentów testamentowych*.

5.3. Jak nazywamy okres w dziejach Polski zapoczątkowany wejściem w życie tego testamentu?

5.4. Podaj imię i przydomek najstarszego syna władcy oraz nazwę dzielnicy, którą otrzymał w dziedziczne władanie.

5.5. Jak nazywamy dzielnicę, w skład której wchodziła ziemia krakowska, i którą miał władać najstarszy z synów władcy?

Zadanie 6. (0-6 p.)

Źródło 1. Fotografie budowli.

A.

Źródło: [https://www.tripsk.pl/dzien-we-wloclawku-najwazniejsze-atrakcje/74874013\[...\]/](https://www.tripsk.pl/dzien-we-wloclawku-najwazniejsze-atrakcje/74874013[...]/)

B.

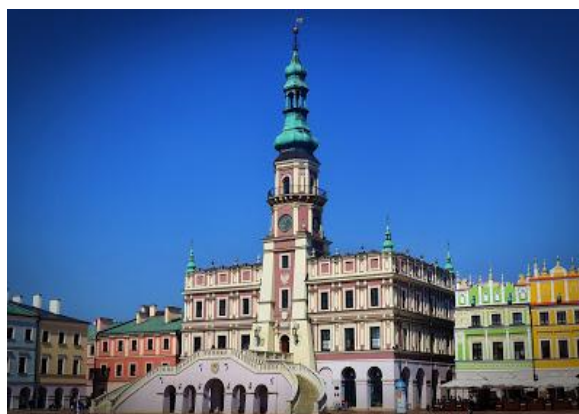
Źródło: [http://www.warszawa1939.pl/obiekt/\[...\]](http://www.warszawa1939.pl/obiekt/[...])

C.

Źródło: [http://members.home.nl/mstronks4/oosteuropa/\[...\]](http://members.home.nl/mstronks4/oosteuropa/[...])

D.

Źródło: [https://turystykapasjaprzygoda.blogspot.com/\[...\]](https://turystykapasjaprzygoda.blogspot.com/[...])

Źródło 2. Fragment opracowania historycznego.

Styl ten rozwinął się w połowie XVIII wieku. Cechy architektury: wzorowanie się na starożytnych budowlach greckich i rzymskich; budowle wznoszone na planie koła lub prostokąta; stosowanie kolumnad i kolumnowych portyków ze zwieńczeniem w kształcie tympanonu; dążenie do uzyskania efektu harmonii; przeważają fasady o liniach prostych bez wygięć i skrętów; oszczędne stosowanie zdobnictwa; jeżeli się pojawia, są to uskrzydłone postacie lwów z ludzkimi głowami, orły, wieńce, wazony, girlandy z róż, kokardy, hełmy, tarcze, skrzyżowane sztandary nawiązujące do tradycji cesarstwa rzymskiego; rozwój budownictwa użyteczności publicznej.

Na podstawie: [https://pl.wikipedia.org/wiki/\[...\]](https://pl.wikipedia.org/wiki/[...])

6.1. Nazwij style architektoniczne, jakie reprezentują budowle A–D w źródle 1.

6.2. Na podstawie źródła 1. dokończ poniższe zdanie.

Najwcześniejszy styl w architekturze ilustruje budowla przedstawiona na fotografii oznaczonej literą

6.3. Na podstawie źródła 2. dokończ zdanie – uzupełnij lukę.

Budowla charakterystyczna dla stylu, o którym napisano w źródle 2., została oznaczona w źródle 1. literą

Zadanie 7. (0-3 p.)

Źródło. Fragment opracowania historycznego.

W 1237 roku nastąpiło [...] faktyczne połączenie Zakonu Krzyżackiego z Inflanckim Zakonem Kawalerów Mieczowych. Już w latach 1308–1309 Krzyżacy zagarnęli Pomorze. W 1308 roku wyruszyła na Gdańsk wyprawa Brandenburczyków. Zajęty walkami w Małopolsce [Władysław] Łokietek polecił Boguszy, swemu stronnikowi i dowódcy miasta, wezwać na pomoc Krzyżaków. Wykorzystując sytuację wkroczyli do Gdańska jako sojusznicy, a po wycofaniu się Brandenburczyków wycięli załogę polską i wymordowali mieszczan sprzeciwiających się panowaniu Zakonu. Dyplomatyczne akcje Łokietka dla odzyskania utraconych ziem nie przyniosły żadnych rezultatów [...].

Źródło: W. Mierzwa, *Krzyżacy*, Warszawa 1988, s. 10.

7.1. Na podstawie źródła dokończ poniższe zdania – wybierz odpowiedzi spośród podanych. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach 1–2 wpisz litery, którymi oznaczono właściwe odpowiedzi.

1. Zakon Krzyżacki połączył się z Zakonem Kawalerów Mieczowych
 - A. w I połowie XII wieku
 - B. w II połowie XII wieku
 - C. w I połowie XIII wieku
 - D. w II połowie XIII wieku

2. Zagarnięcie Pomorza przez Krzyżaków miało miejsce
- A. w I połowie XIII wieku
 - B. w II połowie XIII wieku
 - C. w I połowie XIV wieku
 - D. w II połowie XIV wieku

7.2. Na podstawie źródła wskaż zdanie zawierające informację **falszywą**. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz literę, którą oznaczono właściwą odpowiedź.

- A. W 1308 r. Brandenburczycy zajęli Gdańsk.
- B. Na polecenie Władysława Łokietka dowódca obrony miasta wezwał na pomoc Krzyżaków.
- C. Krzyżacy pokonali Brandenburczyków i przekazali Gdańsk Władysławowi Łokietkowi.
- D. W czasie ataku Brandenburczyków na Gdańsk Władysław Łokietek zajęty był walkami w Małopolsce.

Zadanie 8. (0-4 p.)

Poniżej znajdują się cztery zadania dotyczące okresu panowania dynastii jagiellońskiej. Do każdego z nich przygotowano po cztery odpowiedzi – tylko jedna jest prawidłowa. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach 1–4 wpisz litery, którymi oznaczono właściwe odpowiedzi.

1. Wskaż szereg władców z dynastii Jagiellonów, uporządkowany chronologicznie (od panującego najwcześniej).
- A. Władysław Jagiełło, Władysław III Warneńczyk, Kazimierz Jagiellończyk
 - B. Kazimierz Jagiellończyk, Jan Olbracht, Władysław III Warneńczyk
 - C. Zygmunt Stary, Władysław Jagiełło, Kazimierz Jagiellończyk
 - D. Władysław Jagiełło, Aleksander Jagiellończyk, Kazimierz Jagiellończyk.
2. Wskaż szereg, w którym umieszczono wydarzenia ułożone chronologicznie (od najwcześniejszego).
- A. II pokój toruński, unia lubelska, bitwa pod Grunwaldem, założenie Związku Pruskiego
 - B. objęcie tronu przez Władysława Jagiełłę, I pokój toruński, wybuch wojny trzynastoletniej, konstytucja *Nihil novi*
 - C. bitwa pod Grunwaldem, śmierć Władysława III Warneńczyka, unia lubelska, objęcie tronu przez Władysława Jagiełłę
 - D. założenie Związku Pruskiego, bitwa pod Grunwaldem, śmierć Władysława III Warneńczyka, II pokój toruński

3. Konstytucja *Nihil novi* ustaliła zasadę, że
- A. osoby dzierżące nieprawnie dobra królewskie muszą je zwrócić
 - B. tylko jeden chłopski syn mógł opuścić wieś w ciągu roku
 - C. mieszczanie nie mogą posiadać i nabywać majątków na wsi
 - D. uchwalanie praw Rzeczypospolitej wymaga wspólnej zgody króla, senatorów oraz posłów ziemskich
4. Działalność której z wymienionych niżej postaci nie przypadła na okres renesansu?
- A. Mikołaja Reja
 - B. Jana Długosza
 - C. Jana Kochanowskiego
 - D. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Zadanie 9. (0-7 p.)

Źródło. Fotografia obrazu.

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/\[...\]](https://pl.wikipedia.org/wiki/[...])

- 9.1. Podaj imię i nazwisko autora oraz tytuł obrazu.
- 9.2. Podaj wiek, w którym powstał obraz.
- 9.3. Podaj datę roczną i miejsce [miasto] wydarzenia przedstawionego na obrazie.
- 9.4. Jakie wydarzenie historyczne przedstawia obraz?
- 9.5. Wymień trzy istotne dla Polski wydarzenia, które poprzedziły scenę uwiecznioną na obrazie

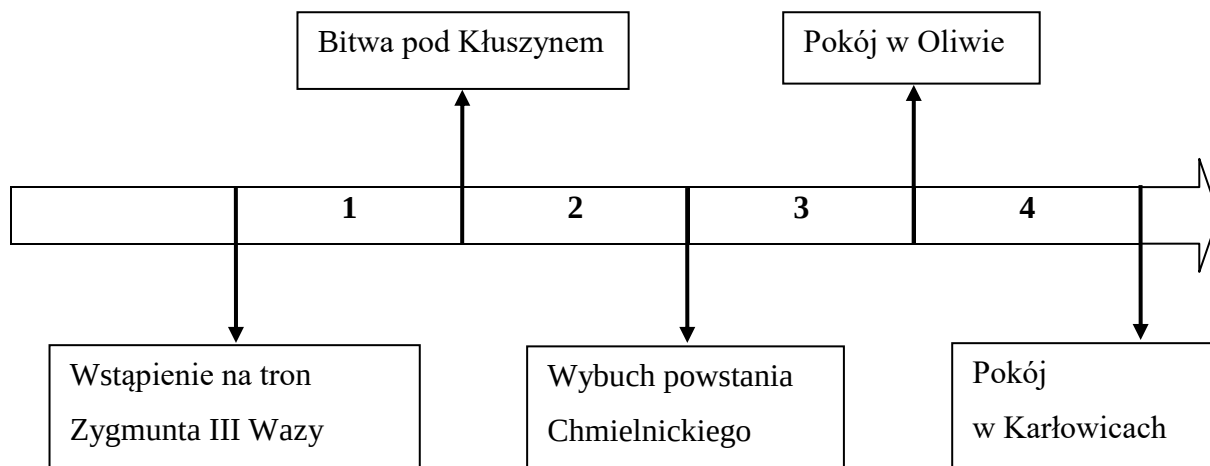
Zadanie 10. (0-4 p.)

Rozstrzygnij, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach 1–4, którymi oznaczono zdania, wpisz odpowiednio słowo „prawda” lub „fałsz”.

1. W 1488 r. Vasco da Gama odkrył Przylądek Dobrej Nadziei na południowym krańcu Afryki.
2. Freski w Kaplicy Sykstyńskiej, obraz *Ostatnia Wieczerza* oraz projekt kopuły bazyliki świętego Piotra w Rzymie to dzieła Michała Anioła Buonarrotiego.
3. W 1517 r. w Wittenberdze Marcin Luter ogłosił 95 tez dotyczących naprawy Kościoła katolickiego.
4. Bezpośrednią przyczyną reformacji w Anglii był spór między królem Henrykiem VIII, a papieżem, który nie chciał mu dać rozwodu.

Zadanie 11. (0-5 p.)

Źródło. Taśma chronologiczna.

Na podstawie źródła dokończ poniższe zdania. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz właściwe numery okresów oznaczonych na taśmie chronologicznej.

- A. Zwycięstwo hetmana Sobieskiego nad Turkami pod Chocimiem miało miejsce w okresie zaznaczonym na taśmie chronologicznej numerem
- B. Bitwa pod Kircholmem została stoczona w okresie zaznaczonym na taśmie chronologicznej numerem
- C. Odsiecz oblężonego przez Turków Wiednia nastąpiła w okresie zaznaczonym na taśmie chronologicznej numerem
- D. Bitwa morska ze Szwedami pod Oliwą miała miejsce w okresie zaznaczonym na taśmie chronologicznej numerem
- E. Kapitulacja szlacheckiego pospolitego ruszenia pod Ujściem nastąpiła w okresie zaznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

Zadanie 12. (0-3 p.)

Przeczytaj uważnie biogramy trzech postaci. W KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach, którymi oznaczono biogramy, wpisz właściwe osoby.

1. (1689-1755) Francuski filozof, prawnik, pisarz doby Oświecenia. Autor dzieła *O duchu praw*. Opowiedział się za oddzieleniem władzy zajmującej się ustanawianiem praw od władzy wprowadzającej w życie jej postanowienia oraz za niezależnością sądów od władz państwowych.
2. Król Francji w latach 1643–1715. Dążył do umocnienia potęgi i roli państwa oraz władzy absolutnej. Przypisuje mu się stwierdzenie „Państwo to ja”, określa się go jako „Króla-Słońce”. Wspierał rozwój kultury, nauki i sztuki.
3. (1712-1778) Filozof i pisarz, autor traktatu politycznego *Umowa społeczna*. Głosił też koncepcję wychowania naturalnego, której zasady przedstawił w poemacie *Emil, czyli o wychowaniu*. Odrzucał teorię postępu, twierdził, że rozwój umysłowy prowadzi do degradacji moralnej.

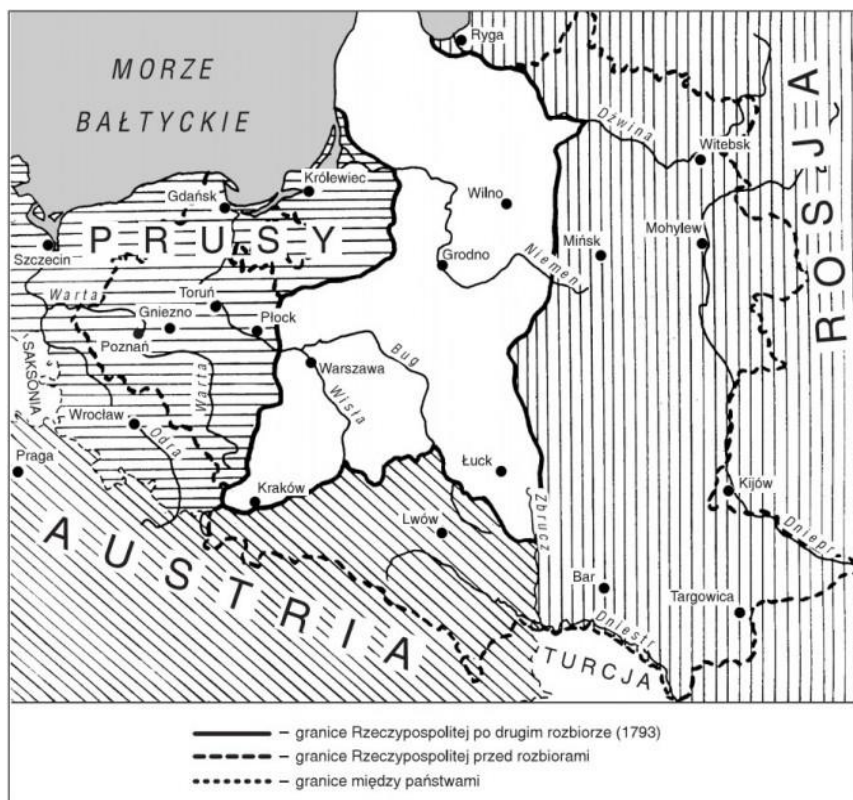
Zadanie 13. (0-4 p.)

Rozstrzygnij, które z poniższych zdań są prawdziwe, a które fałszywe. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach 1–4, którymi oznaczono zdania, wpisz odpowiednio słowo „prawda” lub „fałsz”.

1. Wokół osoby króla Stanisława Augusta Poniatowskiego skupione było stronnictwo dworskie, opowiadające się za reformami.
2. W pracach nad przygotowaniem projektu konstytucji zaangażowani byli m.in. Stanisław Małachowski, Hugo Kołłątaj, Seweryn Rzewuski.
3. Konstytucja 3 maja została ustanowiona ustawą rządową przyjętą 3 maja 1791 r. przez Sejm Czteroletni.
4. Konstytucja 3 maja była pierwszą w Europie i drugą na świecie (po konstytucji amerykańskiej z 1778 r.) spisana konstytucją.

Zadanie 14. (0-3 p.)

Źródło. Mapa konturowa.

Ziemie polskie po II rozbiore

Źródło: https://historia.opracowania.pl/gimnazjum/panowanie_stanis%C5%82awa_augusta_poniatowskiego/

Na podstawie źródła i własnej wiedzy wykonaj poniższe polecenia. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz litery, którymi oznaczono właściwe odpowiedzi.

14.1. Wskaż zdanie zawierające informację fałszywą.

- A. Przywódcy stronnictwa hetmańskiego w porozumieniu z Katarzyną II podpisali w Petersburgu porozumienie, które ogłosili jako akt zawiązania konfederacji w Targowicy.
- B. Zwycięstwo ks. Józefa Poniatowskiego w bitwie pod Zieleńcami zostało uczczone przez Stanisława Augusta ustanowieniem orderu Virtuti Militari.
- C. 23 stycznia 1793 r. w Petersburgu Rosja, Prusy i Austria podpisały konwencję o II rozbiore ziem Rzeczypospolitej.

14.2. Dokończ poniższe zdania – wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

1. Ziemie utracone przez Rzeczpospolitą w II rozbiore na rzecz Prus to:
 - A. Mazowsze z Warszawą, Litwa po rzekę Niemen
 - B. Wielkopolska z Poznaniem, zachodnie Mazowsze, Gdańsk, Toruń
 - C. część Wielkopolski (obszar nadnotecki), Warmia, Pomorze bez Gdańska i Torunia.
2. Ziemie utracone przez Rzeczpospolitą w II rozbiore na rzecz Rosji to:
 - A. ziemie białoruskie na wschód od Dźwiny i Dniepru
 - B. ziemie na wschód od linii Niemen – Bug
 - C. większa część Białorusi, Ukrainy i Podola.

Zadanie 15. (0-3 p.)

Źródło. Źródło z epoki [fragment].

[...] osoba wszelkiego włościanina [chłopa] jest wolna i [...] mu wolno przenieść się gdzie chce, byleby [...] długi winne oraz podatki krajowe opłacił. [...] lud ma ulżenie w robociznach [...]. Takowe opuszczenie trwać będzie przez czas insurekcji [...]. [...] lud wiejski doznając sprawiedliwości i dobroci Rządu powinien gorliwie pozostałe dni pańszczyzny odbywać zwierzchności swojej być posłusznym, gospodarstwa pilnować, rolę dobrze uprawiać i zasiewać [...]. Duchowni [...] niniejsze urządzenie ogłaszać będą z ambon [...].

Źródło: *Wiek XVI – XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów*, opr. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1997, s. 455-456.

15.1. Podaj nazwę aktu prawnego zacytowanego w źródle.

15.2. Kto ogłosił ten akt prawny?

15.3. W czasie jakiego ważnego wydarzenia został ogłoszony zacytowany akt prawny? Podaj datę roczną tego wydarzenia.

Zadanie 16. (0-9 p.)

16.1. Przyporządkuj podane niżej wydarzenia z okresu Wiosny Ludów w Europie państwom, w których te wydarzenia miały miejsce. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz litery, którymi oznaczono właściwe odpowiedzi.

- A. ogłoszenie przez sejm detronizacji Habsburgów; na czele rządu i powstania stanął Lajos Kossuth
- B. ustąpienie kanclerza Klemensa Metternicha
- C. starcia z wojskami austriackimi; na czele powstania stanęli Giuseppe Mazzini i Giuseppe Garibaldi
- D. stłumienie powstania przez armię rosyjską pod dowództwem Iwana Paskiewicza
- E. wstąpienie na tron Franciszka Józefa I
- F. abdykacja króla Ludwika Filipa
- G. obrady parlamentu we Frankfurcie n/Menem – opracowanie konstytucji

16.2. Podaj imiona i nazwiska dwóch Polaków biorących udział w wydarzeniach Wiosny Ludów na terenie Europy.

Zadanie 17. (0-8 p.)

17.1. Podanym poniżej wybitnym przedstawicielom literatury polskiej II połowy XIX w./przełomu XIX i XX w. (1–5) przyporządkuj tytuły ich dzieł. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz litery, którymi oznaczono właściwe informacje.

1. Bolesław Prus	A. <i>Nad Niemnem, Cham, Meir Ezołowicz</i>
2. Stanisław Wyspiański	B. <i>Chłopi, Ziemia obiecana</i>
3. Eliza Orzeszkowa	C. <i>Wesele, Noc Listopadowa, Wyzwolenie</i>
4. Henryk Sienkiewicz	D. <i>Lalka, Faraon, Placówka</i>
5. Stefan Żeromski	E. <i>Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski</i>
	F. <i>Ludzie bezdomni, Syzyfowe prace</i>

17.2.

Źródło. Fotografie obrazów

1. Źródło: http://www.wiking.edu.pl/article.php?id=825	2. Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Piaskarze	3. Źródło: http://www.smakizpolski.com.pl/autor-mial-mysli
--	--	--

Do umieszczonych powyżej fotografii obrazów (1–3) dopasuj nazwy kierunków w malarstwie przełomu XIX i XX w. Wybierz je spośród wymienionych w ramce poniżej (A–D). Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz właściwe litery.

A. realizm	B. ekspresjonizm	C. symbolizm	D. impresjonizm
------------	------------------	--------------	-----------------

Zadanie 18. (0-3 p.)

Poniżej przytoczono fragment programu (z 1903 r.) pewnej partii politycznej działającej na ziemiach polskich. Przeczytaj uważnie tekst a następnie dokończ poniższe zdania (1–3) – wybierz odpowiedzi spośród podanych. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz litery, którymi oznaczono właściwe odpowiedzi.

Źródło. Źródło z epoki [fragment].

- Interes narodu polskiego [...] stanowi najwyższą miarę wartości politycznych. Znaczenie zdarzeń i czynów politycznych przede wszystkim mierzy się tym, o ile przyczyniają się one do obrony i rozszerzenia wpływów narodu na zewnątrz, na wewnątrz zaś do wzmocnienia jego jedności, do rozwoju sił narodowych, [...].
- Interesy ludu, sprawa jego postępu pod wszelkimi względami są dziś równoznaczne z interesami narodu; w ścieraniu się tedy sprzeczności dążeń społecznych pierwszeństwo musi być dane interesom warstw ludowych polskich i od nich muszą być uzależnione, gdzie tego potrzeba, interesy warstw innych.

1. Powyższy tekst to fragment programu partii politycznej zaliczanej do nurtu
 - A. nacjonalistycznego
 - B. ludowego
 - C. socjalistyczno-niepodległościowego
 - D. socjalistyczno-rewolucyjnego
2. Partia polityczna, której fragment programu przytoczono powyżej, to
 - A. Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy
 - B. Polskie Stronnictwo Ludowe
 - C. Polska Partia Socjalistyczna
 - D. Stronnictwo Narodowo-Demokratyczne
3. Wśród przywódców tej partii politycznej był
 - A. Józef Piłsudski
 - B. Wincenty Witos
 - C. Roman Dmowski
 - D. Feliks Dzierżyński

Zadanie 19. (0-5 p.)

Źródło. Źródło z epoki [fragment].

Co za szczególny widok! [...] Coś tu powstaje, coś się tworzy. [...] Obok maleńkich chat rybackich potężne budowle. [...] kompleks gmachów szkoły marynarskiej, olbrzymi nowoczesny budynek pocztowy. [...] A opodal jeszcze trzęsawiska, moczary [...] buduje się linię kolejową i nowy dworzec. Port częściowo gotowy [...] Wybrzeża we wszystkich stadiach budowy. [...] nowoczesne ładownice pracują, okręty czekają w porcie na wyładowanie, inne naładowane opuszczają przystań. [...]. Wszędzie panuje wigor pracy, rozwoju i skrzętnego tworzenia.

Źródło: <http://retropress.pl/czas/miasto-poszukiwaczy-zlota/>

Źródło 2. Fotografia.

Źródło:
[https://www.historiaposzukaj.pl/wiedza/osoby,184,\[...\]html](https://www.historiaposzukaj.pl/wiedza/osoby,184,[...]html), licencja PD, Wikimedia Commons

Na podstawie źródła 1. i 2. oraz własnej wiedzy uzupełnij luki (1–5) w poniższych zdaniach. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz brakujące informacje.

Traktat wersalski przyznał Polsce niewielki dostęp do morza. Ponieważ Gdańsk miał być Wolnym Miastem pod protektorem (1), a na polskim odcinku wybrzeża nie było żadnego większego portu, w 1922 r. sejm przyjął ustawę upoważniającą rząd do budowy portu morskiego w (2) Do przyspieszenia rozwoju inwestycji przyczynił się inżynier (3), który w latach 1926-1930 pełnił funkcję ministra przemysłu i handlu. Innym ważnym osiągnięciem okresu międzywojennego była reforma skarbowo-walutowa przeprowadzona przez ekonomistę i polityka (4) Nastąpiła wymiana marek polskich na nową jednostkę pieniężną – (5)

Zadanie 20. (0-4 p.)

Przyporządkuj podanym niżej określeniom (1–4) ich objaśnienia. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz litery, którymi oznaczono właściwe odpowiedzi.

1. „czarny czwartek”	A. potoczne określenie włoskiej faszystowskiej organizacji paramilitarnej
2. „noc kryształowa”	B. używane w publicystyce niemieckiej określenie postanowień traktatu pokojowego zawartego po I wojnie światowej, surowych w stosunku do Niemiec i narzuconych bez możliwości ich negocjowania
3. „czarne koszule”	C. pogrom Żydów w nazistowskich Niemczech, w trakcie którego śmierć poniosło blisko stu Żydów, niszczone ich mienie i palono synagogi
4. „dyktat wersalski”	D. potoczne określenie członków partii nazistowskiej w Niemczech
	E. dzień 24 października 1929 r., w którym nastąpił gwałtowny spadek wartości akcji na giełdzie nowojorskiej, uznawany za objaw rozpoczynającego się wielkiego kryzysu gospodarczego

Zadanie 21. (0-4 p.)

Połącz nazwiska polityków (1–4) z pełnionymi przez nich funkcjami. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz litery, którymi oznaczono właściwe odpowiedzi.

1. Józef Stalin	A. premier Wielkiej Brytanii
2. Winston Churchill	B. prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej
3. Franklin Delano Roosevelt	C. sekretarz generalny KPZR
4. Benito Mussolini	D. premier Francji
	E. premier Włoch

Zadanie 22. (0-6 p.)

Uszereguj chronologicznie poniższe wydarzenia (A–F) z historii II wojny światowej, počawszy od wydarzenia najwcześniejszego (cyfra 1). Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz właściwe litery.

- A. atak Japonii na Pearl Harbor
- B. początek bitwy o Anglię
- C. niemiecki atak na ZSRR
- D. agresja Niemiec na Danię i Norwegię
- E. lądowanie aliantów w Normandii
- F. atak Niemiec na Francję, Belgię i Holandię

Zadanie 23. (0-4 p.)

Wykonaj poniższe polecenia (1–3). Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz właściwe litery.

1. Wskaż szereg, w którym wszystkie wymienione państwa po II wojnie światowej pozostawały w strefie wpływów ZSRR.
 - A. Czechosłowacja, Niemiecka Republika Demokratyczna, Włochy, Węgry
 - B. Bułgaria, Węgry, Francja, Niemiecka Republika Demokratyczna
 - C. Węgry, Austria, Bułgaria, Włochy
 - D. Czechosłowacja, Węgry, Niemiecka Republika Demokratyczna, Bułgaria
2. Wskaż zdanie zawierające informację fałszywą.
 - A. Plan Marshalla to plan odbudowy Europy po II wojnie światowej, opracowany przez administrację amerykańską.
 - B. Zwołany w 1947 r. Sejm Ustawodawczy wybrał na urząd prezydenta Władysława Gomułkę i uchwalił tzw. małą konstytucję.
 - C. W grudniu 1948 r. odbył się kongres zjednoczeniowy, w czasie którego powołano do życia Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą (PZPR), utworzoną z połączenia PPS i PPR.
 - D. W myśl uchwalonej 22 lipca 1952 r. konstytucji państwo polskie było Polską Rzeczpospolitą Ludową (PRL) i ta nazwa obowiązywała do 1989 r.
3. Wskaż organizacje międzynarodowe, których członkiem była Polska Rzeczpospolita Ludowa.
 - A. Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego (NATO)
 - B. Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej
 - C. Układ Warszawski
 - D. Europejska Wspólnota Gospodarcza

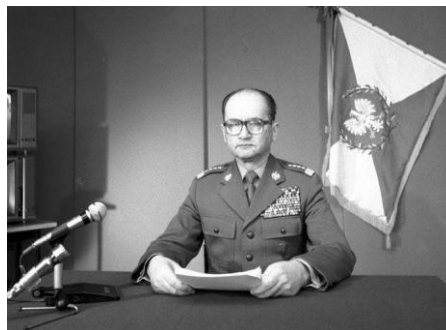
Zadanie 24. (0-6 p.)

Źródło 1. Źródło z epoki [fragment].

Ojczyzna nasza znalazła się nad przepaścią. [...] Struktury państwa przestają działać. Gasnącej gospodarce zadawane są codziennie nowe ciosy. Warunki życia przytłaczają ludzi coraz większym ciężarem. Przez każdy zakład pracy, przez wiele polskich domów, przebiegają linie bolesnych podziałów. [...] Dalsze trwanie obecnego stanu prowadziłoby nieuchronnie do katastrofy [...]. Trzeba [...] zagrozić drogę konfrontacji, którą zapowiedzieli otwarcie przywódcy „Solidarności”.

Źródło: fragment przemówienia gen. Wojciecha Jaruzelskiego nadanego przez radio i telewizję polską 13 grudnia 1981 roku,
[https://www.uio.no/studier/emner/hf/ilos/POL1120/v06/\[...\]](https://www.uio.no/studier/emner/hf/ilos/POL1120/v06/[...])

Źródło 2. Fotografia.

24.1. Na podstawie źródła 1. i 2. oraz własnej wiedzy uzupełnij luki (1–3) w poniższych zdaniach. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI przy cyfrach wpisz właściwe odpowiedzi.

Rano 13 grudnia 1981 roku gen. Wojciech Jaruzelski ogłosił, że władzę w Polsce objęła (1) (skrót: WRON). Oznaczało to wprowadzenie (2), który formalnie ustanowiła Rada Państwa. Jej dekret oznaczał złamanie (3) PRL, gdyż przyjęty został w czasie trwania sesji sejmu.

24.2. Objasnij skrót NSZZ „Solidarność”.

24.3. Podaj imiona i nazwiska osób pełniących w tym czasie (1981 r.) funkcje:

- A. prezydenta USA
- B. sekretarza generalnego KC KPZR

..... KOD
..... Liczba punktów

KARTA ODPOWIEDZI UCZNIA

Zadanie 1 (0-6 p.)

1.1.	A.	1.	
		2.	
		3.	
		4.	
	B.		
1.2.			

Zadanie 2. (0-4 p.)

2.1.	
2.2.	
2.3.	
2.4.	

Zadanie 3. (0-5 p.)

PYTANIE	1	2	3	4	5
ODPOWIEDŹ					

Zadanie 4. (0-5 p.)

1	
2	
3	
4	
5	

Zadanie 5. (0-5 p.)

5.1.	
5.2.	
5.3.	
5.4.	Imię i przydomek syna:
	Dzielnica:
5.5.	

Zadanie 6. (0-6 p.)

6.1.	A.	
	B.	
	C.	
	D.	
6.2.		
6.3.		

Zadanie 7. (0-3 p.)

PYTANIE	7.1.		7.2.
	1	2	
ODPOWIEDŹ			

Zadanie 8. (0-4 p.)

PYTANIE	1	2	3	4
ODPOWIEDŹ				

Zadanie 9. (0-7 p.)

9.1.	
9.2.	
9.3.	
9.4.	
9.5.	

Zadanie 10. (0-4 p.)

1	
2	
3	
4	

Zadanie 11. (0-5 p.)

PYTANIE	A	B	C	D	E
ODPOWIEDŹ					

Zadanie 12. (0-3 p.)

1	
2	
3	

Zadanie 13. (0-4 p.)

1	
2	
3	
4	

Zadanie 14. (0-3 p.)

PYTANIE	14.1.	14.2.	
		1	2
ODPOWIEDŹ			

Zadanie 15. (0-3 p.)

15.1.	
15.2.	
15.3.	Wydarzenie:
	Data:

Zadanie 16. (0-9 p.)**16.1.**

Francja	kraje niemieckie	Cesarstwo Austriackie	Węgry	kraje włoskie

16.2.

1	
2	

Zadanie 17. (0-8 p.)**17.1.**

1	2	3	4	5

17.2.

1	2	3

Zadanie 18. (0-3 p.)

PYTANIE	1	2	3
ODPOWIEDŹ			

Zadanie 19. (0-5 p.)

1	
2	
3	
4	
5	

Zadanie 20. (0-4 p.)

1	2	3	4

Zadanie 21. (0-4 p.)

1	2	3	4

Zadanie 22. (0-6 p.)

1	2	3	4	5	6

Zadanie 23. (0-4 p.)

PYTANIE	1	2	3
ODPOWIEDŹ			

Zadanie 24. (0-6 p.)

24.1.	1	
	2	
	3	
24.2.		
24.3.	A.	
	B.	

BRUDNOPIS